

Kalapüügist

Nuur jää `pääle tulli, sõs, kos es ole `ruugu, siand (= seesugune) lage olli maa pääld olli, sõs kala tulli nõnda, nõnda `randa tulli, et sel'g oll(i) tal `kinni sedäsi. Ei tää, misperäst ta `sinna tük'k (= tükkis) nüit `sinna seesi (= sedasi), aga ma `arva, temä taht' (= tahtis) sedä, jahet vett taht', säääl läits vesi jahembes (= jahedamaks) enne. `Vaate, kala om kül'mä vereline kah. Sõs, sõs kui nat seesi olli jää vahel..., ku sa `näiet (= nägid), sõs, nuiage pannit ja põrut' ärä ja sil'mä pilk kirvess olli sul kähen (= käes), `kirvege auk `sissi, võtit kala `väl'lä sedäviisi. Aga ku tal sel'g es putu (= ei puutunud), `näiet läbi jää küll är(ä), aga es tapa änämb. Aga ku tal sel'g kinni ol'l, sõs tapp (= tappis).

Aga `lutsu olli ää lüvvä. Sii olli ilusta nõndasammute, sammute ist (= istus), muku `kuller (= muudkui kuulab) ja. Aga aug mõni olli ka, ku ta nõnda jala `jälgi nägi, s\_oll'i `vuhti minnu (= läinud) mud'u. Mismudu ta tunnep inimest ärä, näe. Jah, `irmus sil'm `piävet inimesel oleme. Jah. Jaa, aga tõenekõrd tulli, `täempe (= täna) olli kül'm nagu eelä olli seesi `üüse olli kül'm, aga `vaate, tulli sadu, tull(i) lume sadu, `vaate lüü viil! Sii oll(i) aru kõrd (= harva), ku sa `saiet (= said) sedäsi sedäsi `kolk(i).

Tuhussel (= tulusel) `käimen(e), tuhuss jah, sõs olli lootsika pääl, siand laud üless, sii vingel (= vinkel) olli sedäsi käis. Ja siiä sõs `panti, siast lekki_ss õige `kergest `pääle `siande nagu, nagu külleluu, jah, `siande. Sinna pannit sõs tõrvatse puu `pääle seäsi, `täitsä mis tõrvatse om. Sõs `muudku `puuga lükässit, selle `västre varrega ja. Ja kala seis (= seisis) nõnda ilusta, nõnda seis nõnda ilusta, nõnda\_t `muudku lüü `västrege ärä. Aga `vaate, kui `jälle tuuline aig olli, `vaate vesi virrendess, `vaate, `jälle es saa. Aga vaga ilmage. Jah.

Edimelt (= esmalt) ku ma olli alla (= alles) Mõtsavahil, ku ma kuvve `tõissku `aastene olli, sõs, sõs lätsi kah `alla sinna tuhussele. Vana\_Jaan' sii, vana\_Sägä, sii, sellege tullime üten (= ühes). Mia\_i mäletä, kelle lootsika ma `saie sääld sõs, a vana_Jaanil `endel olli. S\_tullime Järvkülä ala (= alla) sinna, sinna sõs. Ja sõs ütelti ärä et, et «kuule Juku, sinä ärä tule siiä põhjapoole `piiri, raav om vahel, vaat sii mis `Retsniku einä `maade ja sii mis Järvkülä `mõisa jagu sii, sellest ärä tule [üle].»

Aga siand suur vesi olli ja nüid, ei kedägi. No läits pimes joba, pa(n)em

põleme ja. Ja `vaate, es tunne ka edimelt, mes asi sii om, et nagu midägi al'l tõist`muudu. `Leie (= lõin), näe, aug `otsa. Ja vana_Jaan' kit't (= ütles): «Noh Juku kas...?» Ma `ütli (= ütlesin), et «`värške om kähen, üits om kähen.» – «Kas suur om?» Ma_tli (= ma ütlesin): «No siande, siande kate-kolme naglaline (= naelaline) om.» No `ütleme kiluline sedäsi olli sii. Ja nüid nemä es saa mette midägi. Aga temä olli... `niite pääle madale_pääle `väl'lä tullu ja. `Päevä olli periss ää olli ommuku, sõs olli nigu vähä `valget nätä (= näha) olli. Sõs olli ää sääld\_s tappa neid. Pal't (= ainult) pikä sääreg(e) `saapa, siit_saadik vesi ja muudku `leiet. Aga miul olli `rohkemb kalu `üüse, aga nemä tullive `rohkemb madale pääle `väl'lä kui, kui säääl, säl nüid sügävä pääl. `Sinna nagu mõtsa ala sinna kõvera pajo manu `sinna noh.

Noh vat `siande, `siande `siantse luguda (= lood) olli sedäviisi sellege `jälle sõs. Jah, aga nüit peräst keeleti ärä. Ja sõs olli kah joba saari_valitsus(e) kah `aigu `lüümine om keeletu, aga kessi sii sõs `kontro-lle vai midägi es ole siin egä...

Lugu olli sedäsi. Poig `kasvi ja, ja nüit olli suur abi joba ja. Ja meil olli võrgu ja mõrra iki ja, nendege olli püük'. Aga temä olli sõs `siande, temä taht' pühapäev, sõs olli vaba, me järvele es lää ja, temä taht' iki õngitse. Aga `miande sii õng `olli tal. Sõs `siande pulk olli, üits tina pulk. Ja siin oll(i) näe õnge (= õnged) `ümmer näe sedäsi näe `kiiru (= ringi) sedävisi nõöri otsen. Ja selle lašk `püsti ja sellege_ss `õnge (= õngitses). Ega `siandse nagu mul nüid om.

Lätsime saare manu sinna ja. Ja säääl olli `siande vare (= kivine madalik) om, siin `õhtumaa puul saard om siin Mooritse sügäve_puul vai siin, `õhtu, `lõunepuul. Ja säääl, poiss lasep `sissi, ikki `jälle otsen. Vahel olli kaits tükki, tõene tõeselpuul. Ma_tli: «Arni lase olla, et paneme võrgu, et et vaat sõs saame, mis sa `mässät.» – «Jah, ega ta nõnda ää ei ole sõs sõs kui, kui sedäsi sees(i) võrgug(e) saat. Aga `vaate, ku ta õngede `otsa tulep, küll om ta sõs ää. Ta om pal'lu paremb ja ta nagu ihust käi läbi, kui sii kala tule.»

Mea sõs tull(i) tagasi ja sõs pannim võrgu. Ja sõs saame, ku ta sai parass jagu sellele ja temä taga_vare läits otsekohe sügäves. Puul sügävemb, noh `ütleme üits kaits-kolm `meeterd, aga muidu olli vašt (= vahest) vare_pääl `meeter olli sedä vett olli. Ku me\_ss võrgu pannim(e) ikki sedä`viisi, erempe (= hõredamad) võrgu, vai nii `sissipoole ja sõs nii sagembe (= sagedamad, tihedamad) võrgu `väl'läpoole. Mis erest

*läbi lätsive nii lätsive sage võrke_(si)ssi. Ku me sõs leime, porgassime (= müttasime)
sääil neid sõs, vällä võtime, pallass ahun (= ahven). Jah. Noh, ma_ss saa ütte
võrkugi puhtass sJätsi kaits versta kodu. Ja joba kui ollim kodun ja nõndapal'lu
kala olli. Arni ütless pääle jälle: «Ega ta ikki nõnda magus (? makuss) ei ole ku ma
õngege saa.»*

Lindistanud Salme Nigol, Mari Must 1971 Kalbusel. – EMH 1658.